

The background features a light gray gradient with several realistic water droplets of various sizes scattered across the surface. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

АТЛАНТИЧНИЙ ОКЕАН

Атлантичний океан, раніше Атлантийський океан — другий за величиною, після Тихого океану, океан на Землі. Назва походить від імені міфічної країни Атлантиди.

Східною межею Атлантичного океану є береги Євразії та Африки, західною — Північної та Південної Америки, південною — Антарктиди. Також на сході межує з Індійським океаном, на заході — з Тихим, на півночі — з Північним Льодовитим. В цих межах площа океану — 91,7 млн. км², середня глибина — 3 926 м, об'єм — 337 541 тис. км³. Атлантичний океан видовжений по широті. Він тягнеться майже паралельно до берегів у вигляді S-подібної смуги, завширшки в кілька тис. км. Протяжність Атлантичного океану з півночі на південь близько 16 тис. км. Найбільша ширина океану понад 9 тис. км, найменша 2 830 км (в екваторіальних водах). Берегова лінія Атлантичного океану в північній півкулі дуже порізана. Тут зосереджені моря Атлантичного океану (Балтійське, Північне, Середземне, Чорне, Карибське) та затоки (Біскайська, Гвінейська, Мексиканська). У південній півкулі береги порізані мало (є лише одне відкрите море Веделла). Внутрішні та окраїнні моря займають близько 16% площі.

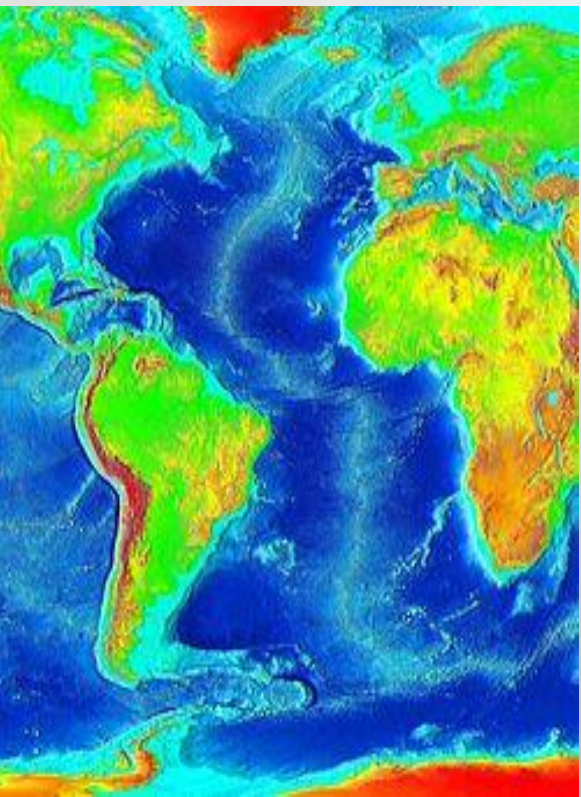

поділ Пангеї, внаслідок якого сформувався Атлантичний океан

Рельєф дна океану складний. З півночі на південь Атлантичний океан перетинає підняття, яке складається з трьох підводних хребтів: Рейк'янеса, Північно-Атлантичного і Південно-Атлантичного. В плані воно теж має S-подібну форму. Пересічна глибина над хребтами від 900 до 2 700 м, середня глибина — 3 332 м. На захід і схід від серединного підняття розташовані глибокі котловини: у східній частині Атлантичного океану — Північно-Африканська, Гвінейська, Ангольська та Капська, у західній — Північно-Американська, Бразильська та Аргентинська. Глибина котловин в західній частині океану більша, в межах Північно-Американської котловини лежить найглибша в Атлантичному океані глибоководна западина Пуерто-Рико з відміткою — 9 218 м (глибина Мілуокі). На схід від Південних Сандвічевих островів розташована однойменна глибоководна западина з максимальною глибиною 8 262 м. На півдні, вздовж 60-ї паралелі простягається Африкансько-Антарктична котловина з глибиною 5—5,8 тис. м. Рельєф дна Атлантичного океану, як і Тихого, є продовженням рельєфу материків. Наприклад, на шельфі Гренландії поширені давні форми рельєфу, створені льодовиком. Численні затоплені річкові долини простежуються також на дні океану. На відміну від Тихого океану, в Атлантиці мало підводних гір

Різноманітність кліматичних умов на поверхні Атлантичного океану визначається його великою меридіональною протяжністю і циркуляцією повітряних мас під впливом чотирьох головних атмосферних центрів: Гренландського і Антарктичного максимумів, Ісландського і Антарктичного мінімумів. Крім того, в субтропіках постійно діють два антициклони: Азорський і Південно-Атлантичний. Сильний вплив на клімат роблять сезонні зимові антициклони: Канадський, Азіатський, Південно-Африканський і Південно-Американський. Найбільший вплив на температурний режим Атлантичного океану надає не тільки його велика меридіональна протяжність, але і водообмін з Північним Льодовитим океаном, морями Антарктики і Середземним морем. Для поверхневих вод характерний їх поступове охолодження в міру віддалення від екватора до високих широт, хоча наявність потужних течій обумовлює значні відхилення від зональних температурних режимів. Потужними носіями теплової енергії виступають кругові поверхневі течії, що розташувалися по обидві сторони від екватора

Рослинний і тваринний світ у тропічній зоні відзначається різноманітністю видів, але обмеженою кількістю особин, в помірній і холодній зонах — навпаки. Донна рослинність представлена різними водоростями, які поширені у прибережній зоні до глибини 100 м. У розпал сезонного цвітіння фітопланктонів море біля берегів Флориди забарвлюється в яскраво-червоний колір, а в літрі морської води містяться десятки мільйонів одноклітинних рослин. Донна флора представлена бурими (фукуси, ламінарії), зеленими, червоними водоростями і деякими судинними рослинами. У гирлах річок росте зостера морська, а в тропіках переважають зелені (каулерпи, валонія) і бурі (саргасум) водорості.

Зоопланктон населяє всю товщу води, але найбухливіше життя спостерігається в її верхніх шарах. Характер фауни змінюється також з широтою. Тваринний світ відрізняється більшим — близько сотні — числом біполярних видів, що мешкають тільки в холодних і помірних поясах і відсутніх в тропіках. У першу чергу це великі морські звірі, — кити і ластоногі (тюлені, котики) і океанські птиці. З риб — оселедцеподібні, тріскові, камбалові та ін. У тропічних широтах живуть морські їжаки, коралові поліпи, медузи, краби, різні акули, летючі риби, морські черепахи, риби-папуги і риби-хірурги. У водах Атлантики часто зустрічаються дельфіни, які часто супроводжують великі і малі судна та іноді, на жаль, потрапляють під леза гвинтів. Корінними жителями Атлантики є африканський ламантин і найбільший ссавець планети — синій кит.

